

De zilveresdoorn is een grote, statige boom die regelmatig in parken wordt aangeplant. Cultivars zijn meestal als straat- en laanboom te zien. Hovenier Wim Lips gebruikt deze minder bekende Acer graag in grote tuinen. 'Vanwege zijn gezondheid en gele herfstkleur.'

Tekst: Emiel van den Berg
Fotografie: www.visionpictures.com

Het geslacht Acer, in het Nederlands esdoorn, is vooral bekend om zijn sierlijke blad en vaak fraaie herfstverkleuring. De grote groep Japanse esdoorns staat daarbij vooraan. Ook de boomvormen van *A. rubrum*, de rode esdoorn, zijn vermaard om hun verkleurende blad. Het totale geslacht omvat circa 150 verschillende soorten en het aantal cultivars en hybriden is vele malen groter. Er zijn grote verschillen in habitus, hoogte, bladvorm en bladkleur. Wie ze graag wil zien, bezoekt het Von Ginborn Arboretum in Doorn. Daar bevindt zich de Nationale Plantencollectie van de esdoornfamilie.

Ondanks de variatie in soorten en cultivars hebben de meeste vertegenwoordigers het karakteristieke ingesneden handlobbige blad. Het bekendste voorbeeld daarvan is het 'maple-leaf' dat de Canadese vlag siert. De wetenschappelijke naam Acer betekent letterlijk spits of scherp en heeft zeer waarschijnlijk betrekking op de bladvorm van de meeste vertegenwoordigers. Wat betreft bloemen is Acer – op een uitzondering na – niet opvallend; die bloemen zijn vaak klein en groenachtig van kleur. Na de bloei volgen gevleugelde nootvruchten, bij velen bekend als de 'propellers' die vanuit de boom cirkelend naar beneden dwarrelen.

FORSE GROEI

Wim Lips van LipsGroen Hoveniers is fan van *A. saccharinum*, de zilveresdoorn (soms ook witte esdoorn genoemd). "Beide namen verwijzen naar de zilverwitte onderzijde van het heldergroene blad waardoor de boom een lichte uitstraling heeft. Daarom is het wat mij betreft een prima achtergrondboom voor in grote tuinen. Bij kleine tuinen proberen we de boom heel soms te verwerken in achtergelegen groenstroken in de hoop dat groenvoorzieners ze gedogen." De zilveresdoorn is een forse, statige boom die boven de 20 meter hoogte uit komt en een iets

Acer saccharinum 'Laciniatum Wieri'

golvende, ovale tot ronde kroon vormt. Zijn herkomstgebied is Noord-Amerika en daar zijn exemplaren aan te treffen tot 35 meter hoogte. Voordeel van de zilveresdoorn is zijn relatief snelle groei. In parken en grote tuinen haalt hij binnen een paar jaar de 5 tot 6 meter hoogte. "Je hebt snel resultaat, handig voor in de achtergrond van de tuin of in gemeentegroen." Nadeel kan de windgevoeligheid zijn. Bij jonge bomen kunnen bij storm relatief makkelijk takken uit de boom breken. "Meestal vindt die breuk plaats bij plakoksels." De cultivar 'Pyramidale' heeft minder last van takbreuk en is daarom beter te gebruiken als laan- of straatboom. Volgens Lips is de zilveresdoorn goed bestand tegen vervuilde lucht en straling. "In de energetische tuinen die ik aanleg is dat een belangrijk item. De zilveresdoorn verdraagt goed de UMTS- en GSM-straling afkomstig van zendmasten, straling die verantwoordelijk is voor diverse welzijnsklachten."

ROODORANJE UITLOOP

Lips kiest standaard voor de soort *A. saccharinum* omdat die goed voorradig is en uitgroeit tot een fraaie solitaire. "We bestellen altijd een-

lingen bij een kweker die een groot sortiment heeft. De verkrijgbaarheid is daarom geen probleem." Hij kiest ook standaard voor hoogstambomen vanwege de achtergrondfunctie die hij ze geeft. Behalve de lichte uitstraling vanwege het zilverwitte blad – in de zomer daarom zeker geen 'zwarte' boom – vindt Lips de intens gele herfstkleur een belangrijke sierwaarde. "En het feit dat de voorjaarsuitloop roodoranje is, prachtig tegen een blauwe lucht." Verder prijst hij de gezondheid en de ongevoeligheid voor ongedierte. Snoei is volgens hem niet nodig. "Met snoei wordt de boom niet mooier en blijf je snoeien. Zorg daarom voor een ruime standplaats." Lips noemt de zilveresdoorn overigens wel een vriendschapsboom waarmee hij bedoelt dat bijvoorbeeld bollen en lage planten tot dicht tegen de stam kunnen groeien.

Naast de soort zijn er nog enkele noemenswaardige cultivars. De genoemde 'Pyramidale' heeft een zuilvormige tot ovaalronde kroon. Extra sierwaarde vanwege het soms zeer diep ingesneden blad hebben 'Asplenifolium', 'Born's Gracious' en 'Laciniatum Wieri'. Selecties uit respectievelijk het Nederlandse Zundert, het Duitse Rosenheim en Rochester-NY in de Verenigde Staten.

Plantnaam:

Acer saccharinum – Zilveresdoorn

Groei vorm:

forse boom, ronde kroon

Blad: 5-lobbig, heldergroen

Bloem en vrucht:

weinig opvallend

Bijzonderheden:

bladonderzijde zilverwit